

Første sats

C-dur

Allegro ma non troppo

Miraklernes tid

FØRSTE GANG FILIPPA døde, var Olga og jeg lige fyldt syv år.

Vores storesøster mistede bevidstheden meget pludseligt. Faldt gennem et hul i tiden og gik på tåspidser ud i det skære lys på *den anden side*. Endeløse rækker af sjæle bølgede omkring hende, og hun var en af dem.

Min mor fik tilkaldt præsten inde fra Aleksander Nevskij-kirken i Bredgade. Bønnekranse, kyrillisk tungetale og resten af min familie fyldte Filippas værelse i huset på Palermovej. Min tvillingsøster Olga sad på sengen og havde grædt. Øjnene var endnu grønnere, end de plejede. Ved sengegærdet stod vores russiske mormor, Varinka, i sin asielugtende morgenkåbe.

Selv havde jeg aldrig oplevet noget overjordisk, så jeg svingede mellem dyb jalousi over, at Gud foretrak Filippas selskab, og rædslen over at miste min storesøster for altid.

Om det var lugten af asier, de gejstlige bønner eller Pappas hænder, der trak Filippa tilbage til livet, ved jeg ikke, men det var hans arme, hun lå i, da hun atter åbnede øjnene.

“Det er et mirakel,” råbte Olga.

“Ja!” hviskede min mor. “Åbn vinduet! Din søster skal have frisk luft!”

Så faldt hun på knæ og takkede præsten. Han velsignede Filippa endnu en gang, pakkede bønnekransene sammen og

forlod værelset. Jeg skævede til min mormor, som ikke havde værdiget sin landsmand et blik under seancen. Ifølge Varinka var al snak om Guds sjæle nemlig rent nonsens og skyldtes febevildelse.

“*Kakaja lozh!* Svindel og humbug!”

Eventuelle ånder skulle ignoreres. Selv vores natlige drømme blev udlagt som tåget skrald fra hjernen.

“Man drømmer kun, hvis man har spist gærede kålruller aftenen før!”

Størstedelen af min mormors slægtninge var forsvundet under zaren, Lenin og Stalin. Så miraklernes tid var helt sikkert forbi.

*

Min mormor, Varinka Sowalskaja, blev født i 1900. I et falleret familiecirкус, på en pløjemark øst for Sankt Petersborg.

Hun havde på egen krop erfaret, at magi er den illusion, man træner benhårdt på at opretholde hver eneste dag. Cirkushestene skvattede over deres egne hove, når de trissede rundt i den råkolde manege, og sprechstallmeisteren, min oldefar Igor, stank af vodka og fremmede damers underliv. Artisterne ville formentlig have sultestrejket, hvis ikke der havde været så lidt mad i forvejen.

Familieforetagedets eneste håb om et trækplaster var den flodhest, som Varinkas far i et anfald af storhedsvanvid fik sejlet til Sankt Petersborg i 1914. Her havde Cirkus Sowalskaja med sædvanlig dårlig timing slået sig ned midt under generalstrejken.

Egentlig havde min oldefar bestilt en elefant. Fra en zoologisk have i Polen, som ifølge Varinka solgte ud af dyreflokken hurtigere, end en hoppe kan pisse. Planen var, at elefanten skulle lastes i Danzig, når man ellers fik taget sig sammen, og derefter sejles til Sankt Petersborgs fragthavn, hvor den kunne afhentes på kajplads 26.

I de følgende måneder talte Igor kun om den kommende elefant. Elefanten med stort E. Om, hvor storslået alting nu ville blive. Om det verdensnummer, han personligt ville kreere med denne prægtige skabning. Hvilket tilløbsstykke. Aldrig mere skulle de gå sultne i seng. NU kom gennembruddet.

Endelig oprandt dagen, hvor skibet med Elefanten forventedes at nå i havn. Min oldefar havde taget Varinka og hærdebrede Svetlana med. Svetlana, som kunne løfte alt tungt og køre lastbil. Forventningsfuld stod Igor og missede mod solen, mens fragtskibet lagde til kaj under en skyfri himmel. Langsomt blev trækassen løftet ud af skibets bug og derefter nedsænket fra øverste dæk.

“*Mi zhdjom slona!* Vi venter på vores Elefant! *SLONA!* Er I med!” proklamerede Igor stolt til de omkringstående på kajen, et sammensurium af daglejere og sømænd uden hyre. Kassen hang stadig i luften, og spændingen steg.

Det stod dog hurtigt klart, at noget var galt.

Kassen virkede mindre og mindre, jo tættere den kom på jorden.

“Elefanten var krøbet i vask,” brummer Varinka, hver gang Olga og jeg får hende til at fortælle historien.

For da Svetlana brækkede den alt, alt for lille kasse op på kajen, åbenbares en gråmeleret flodhest med små lyserøde ører, et åbent gab med enorme tænder og meget dårlig ånde.

Igor spyttede, svovlede, sparkede og forbandede hele Polen og Danzig Zoo i særdeleshed. Så sank han udmattet sammen og så på flodhesten, der havde stukket sit håbefulde hoved op over kassen.

Min oldefar ledte efter sin lommelærke i jakken, men den var tom. Havnemesteren, som var kommet til, havde hørt alle superlativerne om den kommende Elefant og forbarmede sig nu. Han fiskede sin egen vodkaf flaske frem og lod cirkusdirektøren drikke.

Efter et kvarter i mismod rettede Igor sig op.

“Varinka! Svetlana! Elefanter er banale. *Trivialno ... Zaurjadno!*”

Ordinære! Dem kan man finde overalt. Cirkus Chinizelli har jo elefanter i hobetal. Men en FLODHEST! *Det* er der ingen, der har.”

Varinka og Svetlana så tavse på ham.

Lastbilen, som skulle transportere flodhesten fra kajen, ville ikke starte. Så denne solrige dag, der begyndte så smukt med drømmen om en Elefant med stort E, endte med, at Igor, Varinka og Svetlana måtte lade lastbilen stå og gå den lange vej gennem Sankt Petersborg med en stinkende flodhest på slæb. Hele vejen til Cirkus Sowalskaja.

“Så hæver vi hovederne, de damer. Det er fantastisk reklame!” sagde Igor, mens de gik og alle stirrede.

De forbigående lo, rystede på hovederne eller lettede sarkastisk på hatten. “Bare vent. Publikum vil komme styrtende! Vi bliver større end Chinizelli!”

Det blev de selvfølgelig ikke, men man må give min oldefar, at han havde en unik evne til at få enhver fiasko til at fremstå, som om appelsinerne væltede ned i hans turban. En megalomansk mand, der afkrævede næsegrus beundring for hvert et fejltrin.

Ugen efter løb Varinka rundt i gaderne og satte de nye plakater med flodhesten op. Midt imellem anarkister, agiterende fabriksarbejdere og blodrøde bannere.

Samme år brød verdenskrigen ud. Zaren kvalte oprøret fra sine undersåtter og lod hovedstaden skifte navn til det mere nationalt klingende Petrograd.

Men alt det ænsede Varinka knap, for sidst på sæsonen var en ung dværg ved navn Vadim dukket op og havde sluttet sig til truppen. De to begyndte at træne flodhesten sammen. Vadim, der var ekspert i saltomortaler og spring fra trampolin, fik hurtigt inddraget dyret i sit nummer. Mens krigen rasede i Europa, blev de tre uadskillelige. Vadim, Varinka og flodhesten.

I begyndelsen var Varinka ikke sikker på, hvem hun beundrede mest. Virtuose Vadim eller flodhesten, der tilsyneladende

var fuldstændig upåvirket af, at den ikke var den elefant, som oldefar Igor havde bestilt.

Men som månederne gik, var der ikke længere nogen tvivl i Varinkas hjerte, og Vadim flyttede ind i hendes ramponerede cirkusvogn. Han var det første menneske, hun stolede på, siden hun som niårig havde mistet sin mor.

Min mormor havde sit eget glansnummer, et nummer hun perfektionerede i de kommende år. Lille og muskuløs var hun, blot halvanden meter høj. Hendes krop var så elastisk, at den kunne foldes på helt umulige måder og forsvinde ind i tryllekunstnerens hemmelige kasser og rum.

Som oversavet dame lærte hun hurtigt, hvor alle livets dele hører til. Og at man aldrig som ved et trylleslag bliver sat sammen på ny, hvis først man er gået rigtig i stykker. For lykken er lunefuld.

I 1917 stormede bolsjevikkerne Vinterpaladset, og året efter, da Varinka fyldte atten, så hun sin elskede Vadim sætte skævt af fra trampolinen. Han fløj som altid gennem luften og nåede at lave sin dobbelte saltomortale, men denne aften endte han i flodhestens åbne gab i stedet for at lande på dyrets ryg, som han plejede. Publikum forstod ikke, at de var vidner til et fatalt fejltrin. De rejste sig begejstret og skreg *da capo, da capo*, mens Vadim forsvandt i flodhestesvælget og efterlod Varinka alene i verden.

*

På samme tid dansede min morfar lancier i København. Som næstældste søn af en grosserer kom han og familien gennem første verdenskrig med langt mere end skindet på næsen. Der blev solgt konserver til alle krigens parter ude i Europa, skinkebov, som endte i både tyske og franske skyttegrave. Penge var der nok af. Alligevel følte Hannibal Severin Møller sig underlig rastløs.

Under første verdenskrig får Picassos portrætter øjne i nakken, mens Proust er på sporet af den tabte tid og sin madeleinekage i Paris. Schönberg opfinder tolvtonemusikken, korsettet går af mode, og kvinder får stemmeret. Men alt det kom ikke til at betyde det store i morfars hjem i Amaliegade. Møblerne stod, som de havde stået siden 1890'erne, belæssede med kvaster. Stuk, nips, frynser og velourlamper bredte sig som en svampeepidemi gennem de ni værelser.

Godt nok gik man i teatret eller holdt soireer med tidens navne, men mest for at blive set eller lave forretninger i pauserne. Hannibals søstre fik mulighed for at gøre et godt parti, og Grosserereren chancen for at lande en ny ordre. Forestillingerne blev der sjældent talt om, hvis ikke en af skuespillerinderne igen var havnet midt i en *skandale!*

Selvfølgelig skulle Grossererens børn lære at spille klaver, men fokus lå på evnen til at terpe skalaer og frem for alt gennemspille sonaten uden fejl.

Da morfar var barn, opholdt hans forældre sig i hver sin ende af den store herskabslejlighed, mens børnene løb med perfide beskeder mellem de to. Aldrig lød der et kærligt ord mellem det cigarindhyllede herreværelse bagerst i lejligheden og morens boudoir med chaiselongen og den skrøbelige duft af rosensæbe.

Hannibals mor forsøgte forgæves at få varmen i den tre hundrede kvadratmeter store lejlighed. Hun sad i sit vindue mod gaden, gerne ud på eftermiddagen, hvor solen vandrede forbi og en stund trådte vande på den hvidlakerede vindueskarm.

Kulden i lejligheden var taget til, da Grosserereren besluttede sig for at overnatte andre steder i byen uden nogen forklaring. Og samme kulde satte sig kronisk i morens knogler, da difteri tog Hannibals fire år ældre storebror, Alfred. En uendelig lang nat kæmpede den unge mand mod strubehoste og brændende feber. Men forgæves. Ud på morgenen lå han slapt hen med et blåligt skær i ansigtet. Trak ikke længere vejret.

Og døden løb videre, uden at se sig tilbage.

Hannibals mor sad og stirrede blegt frem for sig med en pen og et lille hæfte. Da hun et øjeblik havde forladt sit vindue for at tale med pigen i køkkenet, sneg han sig til at se, hvad der stod. Han bladrede i hæftet, men det var tomt på nær en enkelt linje. *Sorgen er et levende væsen*, stod der med spinkel skrift. Derefter blot en indtørret, blåsort blækklat, der var løbet ned ad siden og fortalte resten.

Hver nat drømte morfar om Alfred. Om de blomsterknopper, der aldrig nåede at springe ud, men bare foldede sig ind i sig selv. Forhåbningsfulde kimblade og støvdragere, som visnede og dryssede tyst ned på de bonede parketgulve for blot at blive fejtet sammen af tjenestepigen. Det chokerede ham, at mennesket står på så spinkelt et grundlag, at der kun er et enkelt bristet blodkar mellem liv og død. Morfar svor nu ved sin brors grav, at han, Hannibal Severin Møller, ville leve for lidenskab. Ikke spille et sekund på det udvendige eller unødvendige. Aldrig ville han fylde sit liv med ligegyldige frynser eller de prangende sofaarrangementer, som forældrene alligevel aldrig sad i på samme tid.

Hannibal fik en drøm: Han så et hus for sig, fuldt af lys og åbne vinduer. Med børnelatter, kunst og kærlighed. Digterne skulle recitere skøn poesi under hængepilen i baghaven, og bohemerne feste under hans tag. Vidunderlig musik ville stige ud ad de åbne vinduer og få huset til at svæve. Det så han for sig: *et svævende hus*.

Faktisk var det kun til en Tjajkovskijkoncert, eller når han læste Salomons Højsang i Biblen, at morfar følte hjertet slå i det helt rigtige tempo. En forhøjet puls, hvor blodet strømmede så vildt gennem kroppen, at han næsten kunne smage det.

Biblen havde han fået sendt til sin konfirmation fra moster Thea, som levede i Johannesburg med en mand, der var sortere end ibenholt. En moster, som af samme grund var faldet kraftigt i unåde hos familien. Kun fordi gaven bestod af en tilforla-

delig Bibel, lod man den passere. Inde i bogomslaget fulgte en opfordring, skrevet i hånden:

“Kæreste søstersøn. Læs Paulus’ Første Brev til Korintherne. *Salomons Højsang*. Da følger alt andet. Din moster Thea.”

Op fra siderne steg myrra, bristede granatæbler og krydret sød kanel fra et fremmed land: “*Din elskov er dejligere end vin, dejligere end dine salvers duft ... Dine læber er en skarlagensrød snor,*” skrev kong Salomon, der havde levet tre tusind år tidligere i Jerusalem. Beruset af kærlighed.

Netop *der*, i disse linjer, ville morfar bo!

Han havde tidligere fået et glimt af Sarah Bernhardt foran D’Angleterre, da hun besøgte Danmark under stor virak. Ligesom kagen, der blev skabt i anledning af hendes franske visit, med knasende makronbund, bittersød chokolade og en eksplosion i form af en vild viol på toppen, fik hun Hannibals mund til at løbe i vand. Den etbenede skønhed spillede både Hamlet og andre herreroller. Der var noget ved den type kvinder, der trak i ham. Urovækkende var de. Og han forbandede sig selv for ikke at have modet til at træde frem fra mængden og henvende sig til hende.

Smagen af Sarah Bernhardt fik morfar til at takke nej til flere lancieraftener med borgerskabets døtre. I stedet begyndte han at liste ind på små, dunkle beværtninger, gerne i Nyhavns kældre, selv om han skulle tidligt op på arbejde næste morgen i grosrerfirmaet. *ET TRINNED* stod der på den afskallede kælderdør, og ned kom man. Drifterne drev ned ad væggene. Ude fra toiletterne hørtes brøl fra sømænd og finere herrer, der alle fik kærligheden at føle, sådan helt korporligt. Nyhavns piger var kendt for at have byens mest hårdhændede tricks i pufærmerne. Imens sad morfar i forlokalet og lyttede til de højtråbende malere fra Kunstakademiet, der drak og diskuterede kunst hele natten.

I starten lagde ingen mærke til ham, men efterhånden begyndte tjeneren og et par af malerne at hilse, når Hannibal

dukkede op. Langsomt nærmede han sig klaveret, hvor pianisten sad og tævede i tangenterne. *Ragtime* fra Amerika, blandet med populære sange fra sommerrevyerne. De to faldt i snak, og en nat fik morfar lov til at spille et nummer. Han valgte en argentinsk tango, som netop var blevet moderne i Europa. *La Belle Creole* fik selv de mest berusede gæster til at tie. Rygge blev ranket, og hæle smækket sammen. Der blev inklineret og danset tæt med en næsten ukendt respekt. Også for Nyhavns piger. Brusende nætter, der fik Hannibal til at vågne klatøjet og gå rundt i en tangosky på grossererkontoret hele næste dag.

I maj måned får stumfilmen *Anna Karenina* premiere. Betty Nansen spiller hovedrollen, og det lykkes morfar at skaffe en billet til premiereaftenen. Han er taget alene af sted, så ingen i familien kan forplumre mødet med divaen.

Før filmen begynder, går fru Nansen på scenen, og folk klapper i flere minutter. Derefter brillerer hun oppe på lærredet i Tolstojs klassiker. Her ses en kvinde fra zarens overklasse, en, der vælger lidenskaben og tager konsekvenserne. Den ultimative konsekvens.

Efter filmen byder teatrets ejer på et glas i foyeren, hvor man kan møde skuespillerinden. Morfar stiller sig midt i lokalet og nipper til sit champagneglas, mens han holder øje med Betty Nansens entre. Endelig kommer hun fejende ind og modtager endnu et varmt bifald. Helt tilfældigt standser hun tæt på Hannibal. Mørk, smuk og fyldende hele rummet med en særlig duft.

“Fru Nansen,” begynder han til sin egen overraskelse.

Hjertet hamrer, og han kan høre sin egen stemme udefra.

“Ja,” svarer hun, hvilket er endnu mere overraskende.

Et kort øjeblik ser skuespillerinden direkte på ham med sine nøddebrune øjne, fulde af erfaring. Hun lægger hovedet let på skrå. Afventende.

Morfar er en ung, blond mand med fine træk, og lige nu ligger antydningen af et smil og leger i hendes mundvig.

Hannibal rømmer sig. Men det eneste, der kommer ud, er en grødet, usammenhængende klump ord, som ingen mening giver. Han ser skuffelsen flyve over fru Nansens ansigt, inden hun vender sig mod en mere moden fanskare. Hannibal selv må luske af med halen mellem benene.

“Aldrig mere,” græder han på vej hjem mellem vandpytterne.

“Aldrig mere vil jeg stå som en stammende idiot. Jeg må ud i verden. Jeg ved jo ingenting.”

Efter Alfreds død var Hannibal ældste søn i familien, og det forventedes naturligvis, at han en dag skulle overtage virksomheden. Ikke noget, der glædede hans far, som tidligt havde luret, at denne søn var alt for sværmerisk anlagt til nogensinde at kunne drive en profitabel forretning. Alfred, derimod, havde været en stærk ung mand med hovedet fuldt af tal og pligtfølelse.

Desuden var Grosserereren stødt på Hannibal i Nyhavn efter en god middag på A Porta. En ting var, at man som familiens overhoved kunne tillade sig visse friheder i Nyhavns baglokaler. Havde sønnen haft samme laster, ville det endda have været en fordel. Man havde kunnet dele et indforstået blink. Men at lide den ydmygelse at se sin nu eneste søn sidde som en anden tarvelig klaverbokser og spille argentinske arbejdersange? Nej. Nej. Det var den forkerte søn, døden havde taget.

At Hannibal var en skuffelse for sin far, det vidste han selv kun alt for godt, og her kunne morfar have valgt at tage sit gode tøj, sige op og storme ud i verden. Jeg tror dog, han hurtigt indså, at hvis ikke han ville ende sit liv som skørbugsramt sømand eller tuberkuløs pianist i Nyhavn, måtte han indgå et kompromis med sig selv. Når man er født med en guldske i munden, kan det være svært at stirre lukt ned i fattigdommens stinkende afgrund og håbe på at møde store personligheder der.

Nej, Hannibal måtte fortsætte i sin fars forretning. Stige i graderne og finde lukrative markeder, han selv kunne styre. Når først han fik midlerne og erfaringen, *så* ville han slippe famili-

ens tvivlsomme handelsprincipper og springe ud i en fremtid blandt anarkister og kunstnere.

Nu fulgte en tid, hvor Hannibal undgik Nyhavn og pligtskyldigt stod tidligt op hver morgen. Han barberede sig og tog på arbejde med butterfly, vest og midterskilning. De lange arbejdsdage, forretningsmiddagene med den evindelige knever om varepartier, renter og fortjeneste var ved at drive ham til vanvid. Man gjorde, som man havde gjort i generationer. Røg cigarer og ryddede bordet.

Weekenderne brugte morfar stadig på at drømme. Han cyklede rundt og ledte efter sit svævende hus. En søndag i juni var han nået ud til Amager, da et jordslået skilt med ordene *Til salg* fik ham til at stoppe op midt på Palermovej. Skiltet var blæst omkuld og lå halvt ude på fortovet. Det store hvide hus, som lige akkurat kunne skimtes bag tjørnehækken, virkede ubeboet.

Hannibal stod af cyklen og sneg sig ind gennem meterhøjt græs. Da han så den viltre baghave og balkonen på første sal, var han solgt. Villaen lå forsømt hen, med knækkede tagrender og knuste ruder. Men han forelskede sig i havens slyngplanter, der var kravlet ind ad vinduerne, og i de lysende valmuer, som på smukkeste vis havde indtaget grunden.

Dengang lå der kun få huse på Palermovej. Han bankede på hos alle i kvarteret, men ingen kunne huske nogensinde at have set ejeren. Genboen mente, det var dødsboet efter en særling, som ingen arvinger havde. Huset havde stået og rådnet op i årtier. Der var heller intet navneskilt på døren.

Kunne dette blive Hannibals hus? Var det her, han ville frigøre sig fra familien i Amaliegade?

Endnu en gang måtte morfar udvise tålmodighed. Han havde stadig ikke penge nok til et sådant køb og var kun lige begyndt at vise sit værd for sin far i firmaet. Men for ikke at friste andre købere satte han *Til salg*-skiltet ind i husets redskabsskur.

Hannibal begyndte at cykle ud til Palermovej om søndagen,

hvor han spiste sin madpakke under hængepilen, godt gemt af vejen. Mens han sad og døsede i eftermiddagssolen, drømte han om eksotiske kvinder, russisk litteratur og en verden tilsat Tjajkovskijs toner. Stumfilmen om den lidenskabelige *Anna Karenina* havde efterladt et dybt aftryk. Han ønskede blot, at noget eller nogen ville vække ham og skubbe ham ud af det søvnige grossererkontor, med pludselig og tindrende magi.

Vilddyr

EN LØRDAG FORMIDDAG tager Pappa mig med på Statens Museum for Kunst. Ingen andre i familien har lyst til at tage med. Jeg er ti år, og vi går hånd i hånd op ad trappen. Han har slet ingen forstand på malerier, men vi spadserer gennem de mange sale og ser på jomfruer med knitrende hvide kraver og små revner i lakken, sørgmodige frugtfade og dybsorte druer, der drømmer om døden.

“Jeg kan nu bedst lide, når farverne synger højere,” siger jeg til Pappa. “Altså dem, man finder i en skovbund eller i havet ude på øen.”

Min far trækker lidt på skuldrene og slår ud med armene. Han ved vist ikke, hvad han skal svare.

Bag os sidder en kustode på en stol og sover. Kustoden, med navneskiltet Janlov, har i hvert fald lukkede øjnene og hovedet på skrå. Alligevel må han have lyttet til vores samtale, for nu rejser han sig.

“Måske skulle De prøve den allersidste sal,” siger han til Pappa. “Kom med.” Så gelejder kustoden os hen til salen med koloristerne: *Hoppe*, *Giersing* og *Isakson*. Hele salen sejler i rosa og kold grøn. *Weie* og *Søndergaard*. Malerne har sat gløder i figurerne og rejst havet lodret op i et sitrende farvelys. Jeg står med åben mund og tårerne trillende ned over kinderne af glæde. Pappa smiler. *Lille Løg ...*

Min far takker og giver hånd, da vi går.

“Kom endelig igen,” siger Janlov, og jeg vinker genert.

Bagefter slentrer min far og jeg langsomt gennem Kongens Have, mens vi spiser is. De lange, skrå skygger under poppelalleen vil for altid være lysende violette. Jeg forstår pludselig, at jeg har fået en gave. Pappas ansigt er badet i den mest indbydende okker. Hele haven gløder i grønviolette farvefelter. Længst væk i billedet anes et par hvide barnevogne, to lysende pletter, som skaber liv og løfter blikket op til højre. Voila. Det gyldne snit, med Pappa i hovedrollen.

Jeg soler mig i hans anerkendende blik og i min nye åbenbaring. Måske blev jeg ikke begunstiget med udseendet som Olga. Eller begavet med Filippas blændende hjerne og særlige adgang til Guds farvehaller. Men nu får jeg min egen hædersrolle i familien. *Slægtens unge kunster*. Morfar ville have strålet af stolthed.

Da vi kommer hjem, ligger min mor i baghaven og sover til middag, som hun plejer. Solgylden due på grøn græsplæne i rødprykket kjole med vingerne smukt placeret bag dueansigtet.

Igen og igen drømmer hun om et flor af balletpiger, der flagrer fnisende rundt på græsset. Et mylder af cremefarvede balletsko med fede silkesnører, klirrende glas fulgt af kraftig herrelatter og kokette hvin.

Olga og jeg leder efter beviser i skumringen. Hvad med de lyspletter, som danser der i baggrunden? Svævede der lige en gennemsigtig balletpige forbi?

Efter mit og Pappas besøg i koloristernes sal går det op for mig, at det er muligt ikke at lave andet end at male, også selv om man er voksen. På Sundby Bibliotek finder jeg tykke kunstbøger med selvportrætter af malerne. Mænd med monokel, rødt skæg og rande under øjnene. Også nogle få kvinder med udhulede kinder og en feber i blikket. De fleste levede åbenbart af fiskehoveder på utætte loftsværelser eller drak sig ihjel i absint

på sydfranske torve i januar. En pris, jeg mener, jeg er parat til at betale. For de fik også folk til at dåne.

Jeg savler så meget over den lavendelblå, at det drypper ned i bøgerne.

Kære Gud, giv mig evnen til at male stort og vibrerende. Lad verden falde i svime foran mine lærreder i Madrid og New York.

Og noget tyder på, at Gud hører mine bønner. For min far køber flere farver og tager mig nu jævnlige på museet, hvor Janlov viser mig ophavet til Danmarks kolorister. *Derain* og *Matisse* med deres eksplosive portrætter, heftige linjer og voldsomme farveklange.

“*Fauvisterne* blev de kaldt,” smiler Janlov. “Vilddyrene!”

Nu smiler jeg også.

“De malede det, som findes på den anden side af øjenlågene,” siger han og peger smilende på sit eget rynkede ansigt.

Tænk, at jeg, pæne, generte Esther, har gungrende vilddyr på indersiden.

Pappa bygger mig et staffeli af svensk fyrretræ. Solidt og det smukkeste, jeg har set. Der er udskårne vilddyr foroven. En sabeltiger med stødtænder, en bjørn og en endnu ukendt race, der venter på at blive opdaget. Af mig. Desuden er der syv forskellige indstillinger, så jeg kan bruge staffeliet hele livet. Lige meget hvor stor jeg bliver.

Jeg har malerpletter på alt mit tøj, ultramarin på nethinden, når jeg falder i søvn, og en dyb, indsmigrende rosa i øjenkrogen, når jeg vågner. Verden males i store, fede penselstrøg med pludselige lysindfald.

Nu bliver det nemmere at tåle al Olgas dejlighed, nu hvor jeg selv har fået et dybere formål med tilværelsen. Lidt lettere at lade min søsters dukke ile op og ned ad kirkegulvet, mens hun nynner bryllupsmarchen. Min længsel efter brudekjoler erstattes af en helt anden slags kærlighed. Ægteskabet mellem en lys neapelgul og den lavendelblå med velsignelsen fra oven, i form af et strejf cinnober.

Dette er mit alene. Min rus og mit talent. Fra den dag af har jeg min skitseblok med overalt og føler mig velsignet. *Slægtens unge kunstner*.

*

Seks måneder efter finder Olga vores morfars klassiske mesterværker. Det er påskemorgen. Ingen andre i huset er stået op, men hun er gået ned i kælderen for at lede efter kassen med påskepynt, som vi ikke har fået op at hænge endnu.

Min søster er kravlet ind i det allerbagerste kælderrum, hvor vi ellers aldrig kommer, da hun opdager en lille, gylden klaverfod, der stikker ud fra en grav af mugpletet vasketøj. Heidemannklaveret kommer til syne under stakke af jordslåede vædeløbsblade. På låget ligger en skjoldet papirpose med morfars lakplader og nodehæfter, dækkede af spindelvæv. Nede til højre står en støvet grammofon med en bulet messingtragt.

Olga slæber posen og grammofonen med op i stuen, hvor jeg netop har sat mig søvndrukken med en portion havregryn.

Støvet tørres af nålen, den ser stadig ud til at virke. Så vender hun den første plade op mod lyset.

“Se!” Det klassiske ikon med terrieren, der lytter til *His Master's Voice* lokker nederst på omslaget, og morfars lakplade lægges forsigtigt på.

Hidtil har Olga kun klimpret på en gammel ukulele, hun har lånt af vores ven Johans mor. Nu opstår en ukendt lyd fra det hinsides. Tjajkovskij får min søsters hjerte til at svulme. Hun lukker øjnene og svajer til Violin Concerto i D-dur, Opus 35, på fuld styrke. Skarpt forfulgt af Sjostakovitj.

“HVAD ER DET?” Øjnene skinner, som havde hun mødt Gud, engle og basuner på en gang.

Det er Olga: tordnende pauker, utålmodige strygerstrøg, cognacfyldte cellobuer og burleske basuner. Vilde klarinetter, sorgfulde valdhorn, dissonante drillerier og en fagot, som svæver

højt på himlen: *Lyt! En jubel aflærker er landet. Det er forår!* En komposition, der umuligt kan berette alt på bare tre minutter. En pige i mange satser.

Filippa kommer til syne i nattøj og stirrer udtryksløst på os. Så forsvinder hun ind på sit værelse igen. På tåspidser. Højest usædvanligt dukker Varinka også op, hun står i døråbningen i sin lasede asiemorgenkåbe og ser bistert på grammofofonen.

Men Olga ænsrer ingen af os. Da Sjostakovitj er klinget af, sætter hun pladen med den italienske sopran Rosa Ponselle på og venter. Ørerne stritter, og de grønne øjne spærres op i et vildt blik. For en gangs skyld mister hun mælet. Usikker på, hvor denne guddommelige tone stammer fra. *Noget* vibrerer i en dyb brønd. *Noget* venter på vores fulde opmærksomhed. Er det et menneske?

Så lader den napolitanske diva al sin sødme og smerte flyve ud over Palermovej. Tonerne fra morfars grammofofon sejler som langhalede svaler gennem stuen, til de pludselig falder døde til jorden.

“Jeg skal synge sådan. Nu!” beslutter Olga, der selv er født med en uforskammet kolibri i brystkassen. *L'amour est un oiseau rebelle.*

“Romantisk pladder,” sukker Varinka.

Så går hun nedenunder igen, talende med sig selv. “*Romantitjeskie gluposti ...*”

Jeg ser på Olga uden at sige noget, men kan mærke en underlig uro, da hun begynder at synge med på arien. Ud af min tvillingesøsters strube stiger nemlig de samme lange sølvtråde, som vi engang drømte sammen i livmoderhavet.

Morfars musikalske længsel er genopstanden. Heidemann hentes op fra graven. Pappa får pedalerne repareret, svaneornamentet pudset, strengene stemt og placerer nu klaveret midt i stuen. Udenfor begynder det syvarmede æbletræ at blomstre.

Valmueblod og musefælder

DE FØRSTE TO ÅR på Kunstakademiet er gået stærkt. I den tid er malersalene blevet fyldt med popkunst, nyrealisme og tegneseriebilleder.

Ude i verden har De Røde Brigader kidnappet den italienske premierminister Aldo Moro, og herhjemme bliver Bombemanden endelig fanget, da en rørbombe eksploderer mellem fingrene på ham. Han mister tre og en halv finger på højre hånd.

Det er blevet midsommer. Sebastian og jeg er gået over for at fejre sankthans på Volden. Olga står allerede ved bålet og vinker. Hun er kommet fra en turne med Den Jyske Opera og har netop fået at vide, at Det Kongelige Teater nu har kik på hende til rollen som Floria Tosca. Hun har åbnet en flaske rødvin og stirrer dramatisk ind i bålet. Måske øver hun sig allerede.

Sebastian står ved siden af mig, han har været indadvendt det meste af dagen. En ny figur vil ikke, som han vil. *Min elskede er en passioneret kunstner*, det er jeg begyndt at huske mig selv på.

Johan kommer også daskende en time senere, end vi har aftalt.

“Hvor har du været?” spørger Olga irriteret.

“Det tog længere tid at sove, end jeg havde regnet med,” mumler han.

Johan har en hvilepuls som en varan.

Min søster begynder på *Midsommervisen* med høj, klar stemme, men folk omkring os er ikke rigtig med. Fra den anden ende af pladsen lyder et rustent forsøg. Olga syder af raseri over de tonedøve. Ingen kan åbenbart længere huske den oprindelige melodis skønne sving og pauser som i morfars tid.

“Vi er blevet et græsslående folkefærd. Folk har jo mistet al ånd,” knurrer hun og tager en slurk af flasken.

“Hvis du blev statsminister, ville alle blive tvangsindlagt til at spille tværfløjte,” griner Sebastian.

Jeg griner med, for han har ret, men jeg er også bare lettet over, at min bjørn igen er nærværende og har fået humøret tilbage.

“Må jeg byde på en øl?” En kvabset fyr har forvildet sig ind i vores selskab og stirrer henført ind i Olgas grønne øjne.

Jeg vender mig mod min søster og gør mig skeløjet.

“Tak som byder,” svarer hun og gengælder fyrens blik. “Men faktisk vil vi hellere have pengene.”

Senere sidder hun ved bålet, drikker whisky og synger *Mario, Mario, Mario* fra *Tosca* for en smuk digter med smalle kinder. Vistnok en fyr, hun har mødt en gang før. Mens natten mellem-lander på Christianshavn, bliver Olga mere og mere kærlig. Hun taber sine sidste konsonanter og læner sig snøvlende op ad digteren.

Sebastian kan ikke holde op med at kysse mig, og ud på morgenen er vi smeltet fuldkommen sammen.

“Du har verdens dejligste ansigt,” hvisker han og trækker mig helt ind. “Bjørnepige ...”

Det bedste er næsten hans dialekt fra Vilsund. Helt uimodståelig.

Johan er kommet i snak med en rødtop, mens Olga falder i staver over sine sorte nylonstrømper i den alt for korte kjole. Hun er komplet opslugt af sine kaffesmukke ben.

“Hun tror vist, at hun er en inkarnation af Billie Holiday,” hvisker Johan.

“If you don’t leave me, I’ll find somebody who will,” smiler Slagter-Lily, der er stødt til selskabet.

Da min søster ser op igen, er digteren væk. Det står uklart, hvornår og hvorfor han er forduftet. Selv Olgas strømper er løbet. Den blege stribe hud lyser forræderisk under alt det sorte.

Når det gælder mænds retræte, mener min søster selv, at hun er både seismograf og landmåler. At hun kan måle et tilbagetog med en hundrededel af en millimeters nøjagtighed.

“Jeg kører fandeme derhen!” proklamerer hun og slår ud med de lange arme. Olgas personlige telefonbog er fuld af store sorte tuschoverstregninger. Numre, der har skuffet så sviende og *ALDRIG* mere skal ringes til. Men under indflydelse af alkohol får hun røntgensyn, og pludselig står telefonnumrene lysende klare og ringemodne igen. De venter bare på en telefonboks.

“Don’t drink and dial,” forsøger jeg, uden at få ørenlyd.

Nu rejser Olga sig og prøver at svinge sig op på sin herrecykel, der stadig er låst.

“Det er en stor misforståelse. Med så poetisk en sjæl har han selvfølgelig følt sig afvist. Jeg håber, han tilgiver mig for først at komme nu,” min søster er lige ved at vælte.

“Du må sgu da lide af en form for ryg-fetich,” mumler Sebastian fra sin plads ved bålet. “Du tænder jo konsekvent på mænd, der vender ryggen til.”

Jeg griner og ser på Johan, der selv lever efter den stik modsatte opskrift.

“Hvis man falder ned af en pige, så skal man hurtigt op på en ny, ellers kan det udvikle angst,” siger han og lægger armen om sin rødhårede veninde med de store fregner og små rottehaler, der står lige op i luften. Hun ligner en forbløffet giraf.

Men ingen kan overtale Olga til at gå hjem og sove den ud, når hun først har bestemt sig. Lige så stædig, som da hun var barn og blev vild med nogen. Utallige naboer i kvarteret klagede dengang til min mor over, at hendes eksplosive datter igen havde

slået deres små drenge til plukfisk med en jernskovl i lidenskabs navn. Alle børn var faktisk lidt bange for Olga, undtagen Johan, der så ud til at beundre hendes ildhu.

“Jamen, så må de jo slå igen,” indvendte Varinka altid.

Som voksen er min søster gået over til at slå de store drenge ned, gerne med fem guldøl, mens hun jubler: *Du elsker mig!* eller *You're gonna miss me!*

Et andet af hendes yndlingstricks er underdrivelsen: *Skal vi ikke gå hjem til dig, sådan helt uforpligtende?*

Det sidste er den største løgn. Olga vil forgudes, men tør ikke overlade initiativet til dem. Hun har ikke gode erfaringer, så i stedet lokker hun med ikke at være til besvær. Bagefter har fyrene taget det uforpligtende helt bogstaveligt. Og hun sutter på den syrligste hjertesorg i månedsvis.

Da bålet er brændt helt ned, får Olga endelig låst sin rustne herrecykel op. “*Merde!*”

Min søster når at slingre forbi vores lejlighed, hun smider strømpebukserne i entreen og finder den helt rigtige stemningsmusik. Så videre på cykel over Christianshavns toppede brosten, henover Knippelsbro til digteren med de smalle kindben.

På mirakuløs vis når hun uskadt frem og ringer på i det uskønne morgenlys, svajende i den korte cocktailkjole uden trusser, med en Ravelplade under armen. *Concerto in G*, som hun bare mener, han *må* høre. Det har han ikke rigtig lyst til. Men hun må da godt lægge sig under hans dyne et par timer.

Digteren og alle de andre, som dårligt kan huske, hvad min søster hedder, bliver i lind strøm lukket ind i hendes råderum. Olgas smukke, eksalterede rum, fuldt af mejser og ukuleler.

For det meste lykkes det fyrene at stikke en finger i relæet, så hun holder op med at lyse det næste halve år. Så må Johan trøste. Det er han vant til. Sidst cyklede han gennem København for at synge *Elefantens Vuggevis*e for hende under årets værste snestorm, selv om politiet havde frarådet al udkørsel.